

Független Egészségügyi Szakszervezet FESZ

Székhely: 1125 Budapest Szarvas Gábor út 9/b
Levelezési cím: Központi Iroda, 1094 Budapest Viola u. 21 sz. E-mail: fesziroda@gmail.com www.fesz.eu

---

Dr. Takács Péter
Egészségügyért Felelős Államtitkár

Ikt.szám: 004-3/2023/FESZ

Belügyminisztérium

Budapest
József Attila u. 2-4.
1051

ugyfelszolgalat@bm.gov.hu

Tisztelt Államtitkár Úr!

Köszönöm tájékoztató levelét.

A Miniszterelnök Úrnak írt levelünk - melyre Ön válaszolt - a jelenlegi helyzet értékeléséről szólt. Fenntartjuk véleményünket, hogy a vágató infláció, a havonta növekvő megélhetési költségek mellett **elfogadhatatlan** a szakdolgozók és az egészségügyben dolgozók béremelésének elmaradása. Az azonnali béremelés halogatása **a meghirdetett bérfelzárkóztatással is ellentétes**, mivel jelenleg nemhogy csökken az orvosok és szakdolgozók közötti bérfeszültség, a bérarányokban és az abszolút bérekben levő különbség, **hanem tovább nő**. Az orvosok és szakdolgozók közti bérkülönbség **nálunk a legnagyobb Európában**, ezt állapítja meg a tárca előterjesztése is. A munkavállalók az elodázott döntésben **munkájuk leértékelését látják** és nem hajlandók tovább azoknak a többletfeladatoknak az elvégzésére, amelyek nem tartoznak a munkakörükbe, de eddig mégis ellátták őket. A bérfeszültségek napi szinten is súlyos konfliktusokat okoznak a munkavállalók között, aminek **a betegek is kárát látják**.

Az is tény, hogy nap mint nap jelennek meg a híradások, hol milyen, az inflációt ellensúlyozó mértékű béremelésben állapodnak meg a munkáltatók és a munkavállalók. Levelünkben nem arról írtunk, hogy a múltban nem volt semmilyen béremelés a szakdolgozók körében, hanem arról, hogy **most, amikor ez a legsürgetőbb, ne késlekedjen a bérintézkedés**.

Az elmúlt években **extrém nyomott szintű bérszínvonalnál** indult el a béremelési ciklus, ahol a kezdő bérek a minimálbér szintjét is csak több év alatt érték el. Kétségtelen, hogy a bérekben **az utolsó helyről** valamennyivel előrébb került az ágazat, azonban ebben szerepet játszott az is, hogy egy ideig nőtt a magasan képzett szakdolgozók aránya, és az is, hogy az ágazatban egyre nagyobb arányban vannak **az idősebb, a pályakezdőknél életkoruk folytán magasabb bérű** dolgozók, ami a létszám összetétel változásából adódó technikai béremelkedést is okoz.

Az eddig megvalósult béremelések nem eredményeztek olyan szintű béreket, **ami tartalékok felhalmozását, a magas infláció nélkülözéstől mentes elviselését tenné lehetővé**. Nem beszélhetünk arról sem, hogy a szakdolgozók átlagkeresete **a nemzetgazdasági átlag felé került volna, különösen nem az órabérekre vetítve, amely pedig az ágazatban gyakran előforduló hosszú munkaidő miatt sokkal reálisabb mutató**. A nemzetgazdasági átlagbérek feletti szakdolgozói átlagbért semmilyen, **a KSH honlapján nyilvánosan elérhető adatbázis nem támasztja alá**.

Az ágazatra vonatkozó magasabb átlagkereset az orvosok magasabb keresetének következménye. Mivel a szakdolgozói béreknek a magas tudásigényt, a magasabb kockázatokat, felelősséget, fizikai, pszichés terhelést is kifejezésre kell juttatnia, a szakdolgozói átlagbéreknek **jóval, a nemzetgazdasági átlag felett kellene állnia.** A béremelés elmaradása miatt, ellentétben más ágazatokkal, ahol 2023. január 1-ével nőnek a bérek, biztosan állítható, hogy az ágazat átlagbérei a megterhelő munkafeltételek ellenére **növekvő mértékben maradnak el a nemzetgazdasági átlagtól,** miközben az ágazatban sok munkavállaló súlyos megélhetési gondokkal küszködik. Legfrissebb felmérésünk - melyet mellékelten megküldök Államtitkár Úrnak - azt igazolja, hogy számos dolgozó a béremelések elmaradása, a reálbérének a csökkenése miatt élelmiszer fogyasztása visszafogására kényszerül, beleértve a gyermekekre fordítandó kiadásokat is. Szintén sokan fontolgatják azt, hogy második vagy másik állást, további többletmunka lehetőségét keresnek. **Ezek a jelzések nem a szakszervezet "hangulatkeltő" kijelentései, hanem a munkavállalók elkeseredését visszhangzó üzenetek,** amelyekre akkor is illik odafigyelni, ha "csak" 2 100 dolgozó töltötte ki a szóban forgó kérdőíveket.

Azt sem támasztják alá a nyilvánosan elérhető kereseti statisztikák, hogy **az egyébként nem kívánatos túlmunka** az egészségügyi szakdolgozók többsége számára jelentős többlet kereset elérésére nyújt módot. A KSH 2021. évi adatai alapján a rendkívüli munka és a műszakpótlékból származó többlet jövedelem átlagosan 17 190 Ft/fő összeget ért el az ágazatban, alacsonyabb volt, mint a nemzetgazdasági átlag (23 428 Ft), ráadásul ebben az orvosok béren kívüli jövedelme is benne van. Csak egy viszonylag szűk kör, a dolgozók kevesebb mint 15%-a részesül nagyobb arányban a rendkívüli munkavégzéshez kapcsolódó vagy műszakpótlékból, jellemzően az ágy melletti munkakörökben, teljes munkaidős állásban tevékenykedők. (lásd: https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qli076c.html)

De még ha igaz lenne is, hogy egyes dolgozói csoportok a sok többletmunka révén többlet is keresnek, ez nem lehet érv arra, hogy késedelmet szenvedjen körükben a béremelés. Miközben sok dolgozó kényszerül ma arra, hogy több munkahelyen is vállaljon állást, azonban nem gondoljuk, hogy **azon az áron kellene elérni keresetüknek a nemzetgazdasági átlagot elérő vagy a megélhetéshez szükséges mértékét, hogy sok helyen és sokkal többlet dolgoznak, mint amennyi Magyarországon a törvényes munkaidő.** Egyre gyakrabban tapasztalható ráadásul a **pótlékok forráshiány miatti elvonása, csökkentése,** amit súlyos elégedetlenség kísér.

Természetesen elismerjük, hogy az egészségügyi mutatók javultak az évek során, azonban az Európai Unió országainak átlagos mutatóihoz képest még mindig 5 évvel rövidebb ideig élnek a magyarok. Tény, hogy ebben az életmód nagy szerepet játszik, hiszen a megelőzhető halálozásban az utolsó helyen állunk az EU országok közt, de az **elkerülhető halálozások tekintetében, amelyek a gyógyítás hiányosságaira utalnak, szintén az utolsók közt foglalunk helyet** (lásd a 2021. évi EU országjelentést). Ezek a tények azért nem hallgathatók el, azért fontos rájuk odafigyelni, mivel, **ha nem vigyázunk a jól képzett szakembereinkre, kevés esély lesz javítani a helyzeten.**

Mi is üdvözljük, hogy - főleg uniós forrásokból finanszírozva - jelentős beruházásokra került sor, de a korszerű eszközök, berendezések sem működtethetők eredményesen képzett, kipihent, a munkaképességük teljében levő emberek nélkül.

A gyógyító beavatkozások növekvő arányát végzik a szakdolgozók, amely támogatható irány, amennyiben ehhez arányos fizetés is kapcsolódik.

https://www.ksh.hu/stadat_files/ege/hu/ege0012.html

Azt többször hangsúlyoztuk, hogy az **orvosi bérekhez való felzárkózás programja elismerést érdemel**, azonban egyelőre ez egy terv, amiből nem lehet a boltban fizetni, **a magas infláció viszont nagyon is aktuális és húsbavágó**. A kérésünk az volt, hogy a munkavállalók és a munkáltatók által elismert jogos igény - a bérfelzárkóztatás - **gyorsabban és nagyobb mértékben induljon el**. Államtitkár Úr egy minapi nyilatkozatában maga is megerősítette, hogy örülne, ha azonnali béremelésre kerülhetne sor, ám, tette hozzá, az Unióval való megegyezés hiánya miatt nem lehet gyorsabban haladni.

Azt, hogy a Kormány miért halad ilyen lassan a többi országhoz képest az Unióval való megállapodással, nem tisztünk megítélni, de **nem tartjuk méltányosnak és elviselhetőnek**, hogy az elhúzódó tárgyalás következményei, a Magyarországon az Európa országai között is élen járó infláció közepette a munkavégzésük nehézségeihez képest alacsony keresetű, anyagi nehézségekkel küzdő szakdolgozókat és egészségügyben dolgozókat sújtják.

Ami a jövőbeni felzárkóztatás terveit illeti, ezekről is tárgyalást javaslunk. Egyelőre a sarokszámokat ismerjük, de a részletekre is kíváncsiak vagyunk, mert **az orvosi bérek 37%-a, mint viszonyítási alap, nem egyértelmű mérőszám mivel nem közismert sem az átlagos orvosi bér, sem a szakdolgozói átlagbér**. Fontos, hogy a konkrétumokra vonatkozó terveket is megismerjük és legyen módunk arról **érdemi véleményt alkotni, illetve befolyásolni** azokat. Az a javaslat, amelyet a tárca korábban közigazgatási egyeztetésre kiküldött, első lépésként nagyrészt elfogadható azzal a kitételrel, hogy a munkaköri pótlékok kivezetését elfogadhatatlannak tartjuk, hiszen azokat pontosan a munkaerőpiac kényszerítette ki, (lásd: pl. az ápolási pótlékot, az intenzív terápiás, infektológiai vagy a pszichiátriai munkakörökben jellemző pótlékokat) mivel ezeket a munkaköröket csak így lehetett betölteni a nagyobb pszichikai-fizikai vagy egyéb megterhelés miatt.

Ugyan ez mondható el a szakágazati pótlékokra, mint amilyenek a traumatológiai vagy intenzív terápiás területeken meghatározott pótlékok, vagy a sürgősségi ellátásban alkalmazott pótlékok. A tárca által korábban körözött anyagból is látható, hogy a 37%-os szakdolgozó-orvos béarány nem a jellemző mérték Európában. Az arány többségében 40% fölötti. Mellékelek egy interaktív térképet, amely a német béarányokat tükrözi, ez azért is lehet irányadó, mert a német nyelvterületen sok magyar egészségügyi dolgozó vállal munkát. [Löhne in Berufen \(iwkoeln.de\)](http://www.loehne.de)

A FESZ mindig is támogatta, sőt hosszú ideje szorgalmazza a szakdolgozók és az egészségügyben dolgozók bérfelzárkóztatását, az erre vonatkozó megjegyzés, miszerint a FESZ támogatása nélkül is halad a tárca a bérfelzárkóztatásban, annak fényében, hogy most is ezt szorgalmazzuk, teljességgel érthetetlen. Az viszont sajnálatos, hogy a tárca nem fordít figyelmet a FESZ által képviselt munkavállalók véleményére, különös tekintettel arra, hogy **a FESZ a munkavállalók egyre bővülő közössége**, amely nemcsak tagjainak, hanem több tízezer követőjének a véleményére is támaszkodik. Sajnálom, hogy úgy gondolja, a FESZ vezetése részéről érkezik a kritika egyes kormányzati lépéseket, jelen esetben az azonnali béremelés elmaradását illetően, holott **szervezetünk a több ezer szakszervezeti tag, a tagok ennél is több munkatársának és azoknak a munkavállalóknak a véleményét, elvárásait közvetíti, akik a felmérések során válaszaikat megfogalmazzák**. Ezek a vélemények ugyan nem teljességek, de mi minden tájékoztatásunkhoz hozzá tesszük, hogy honnan származnak a számok, mennyi volt a válaszadók aránya. Ha van rá igény, szívesen elküldöm Önnek minden egyes felmérésünk kitöltött táblázatát, így a legutóbbi felmérés eredményét is, hogy ne legyen kétség, mire alapozzuk a véleményünket.

A levelében sérelmezett felmondások tömeges letétbe helyezését nem szorgalmaztuk eddig, ezt a megoldást az orvosok helyezték kilátásba, bár most már a szakdolgozók körében is vannak, akik ezt a módszert is lehetségesnek tartják arra, hogy kifejezzék tiltakozásukat.

Természetesen továbbra is támogatjuk és elismerésre méltónak tartjuk azt a törekvését, hogy a szakdolgozók és az egészségügyben dolgozók béreinek emelése mihamarabb megtörténjen, és azt is, hogy a jövőben minden munkavállalói csoportban azonos ütemben történjen a béremelés.

További munkájához jó egészséget és sikereket kívánunk, ezután is felajánljuk együttműködésünket a tervezett intézkedések részleteinek kimunkálásához. Ha a munkavállalók nagy számban igénylik, akkor természetesen élni fogunk egyéb, a munkavállalói érdekképviseltek rendelkezésére álló legitim eszközzel, hogy nyomatékot adjunk javaslataink figyelembevételének. Erre vonatkozóan jelenleg is zajlik a felmérés az intézményekben. A cél azonban nem ez, hanem a tárgyalóasztalnál történő eredményes megállapodás.

Budapest, 2023. január 05.

Üdvözlettel:

Dr. Soós Adrianna

Elnök

Független Egészségügyi Szakszervezet